

Všechny barvy Indie!

PĚT SEVEROINDICKÝCH MĚST, KTERÁ MUSÍTE VIDĚT

Naskládejte jednačtyřicet Českých republik vedle sebe, obklopte je oceánem a věčně zasněženými horami, přidejte vyprahlé pouště, bažiny i přelidněná velkoměsta, všechno to posuňte trochu na jihovýchod – a dostanete Indii. Druhá nejlidnatější země světa voní santalem, zní rytmy sitáru, chutná po kari a hlavně nabízí zážitky, na které jen tak nezapomenete!

Bohužel, neumíte-li si představit den bez make-upu a vydatné koupele, Indie nebude nic pro vás. Všechny ty krávy a kozy motající se v ulicích, pachy z pouličních stánků s občerstvením, auta valící se (ne zřídka kdy na kruhovém objezdu) v protisměru a ulice zahalené v dým z výfukových plynů nejspíš pokazí váš náhled na tuto zemi okamžitě po příletu. Nicméně toužíte-li po opravdu exotické dovolené, chcete-li nahlédnout pod pokličku orientální kultury a jste ochotna se na pár týdnů vzdát svého hygieny-milovného „já“ a akceptovat indickou kulturu takovou, jaká je, věřte, že se tento výlet určitě zařadí k těm nejkrásnějším ve vašem životě.

Indie je s rozlohou více než tři a čtvrt milionů čtverečních kilometrů sedmá největší země na světě. Nechystáte-li se zmizet z práce alespoň na půl roku, těžko ji za jedinou dovolenou (byť třeba měsíc dlouhou) procestujete celou. Jedna z nejkrásnějších a nejrozmanitějších oblastí leží na severu: zelenavá Ganžská nížina ohraničená vrcholky Himálaje. Právě zde se nachází hlavní město Dillí, z nějž se na všechny světové strany rozbíhají dopravní tepny. Ať už zvolíte poměrně nebezpečné, pestře pomalované autobusy, nevábně páchnoucí vlaky, přeplněné rozesmátými Indy, nebo pohodlné, ale neautentické letadlo, nenechte si ujít prohlídku pětice následujících měst!

Ágra – město lásky a holubů

Proč Ágra patří mezi turisty nejvyhledávanější místa v Indii? Odpověď je jednoznačná: Je tady Tádžmahal. Bělostnou stavbu, jež je zapsána na Seznamu UNESCO a patří mezi nových sedm divů světa, nazval indický básník Thákur „slzou na tváři věčnosti“. Tádžmahal je všeobecně považován za symbol lásky. V 17. století jej nechal vystavět císař Šáh džahán jako místo odpočinku pro svou nejmilovanější manželku (celkem jich měl prý víc než šest tisíc), která skonala v šestatřiceti letech při porodu čtrnáctého dítěte. Císař pro ni měl truchlit dva roky, pak se čile vrátil do života. V čtyřiasedmdesáti letech zemřel na předávkování opiem a afrodisiaky při vášnivém sexu.

Tádžmahal však není jen ona jediná budova, kterou znáte z pohlednic a časopisů. Jedná se o zahradní areál s nádvořím, několika stavbami a vodními nádržemi. Podle odborníků je jeho architektura symbolická; snad představuje nebesa nebo boží trůn. Každopádně toto místo patří k nejromantičtějším oázám na světě a při pozorování mramorové hrobky, která v průběhu dne mění barvu z růžové přes oslnivě bílou po sytě oranžovou, si budete připadat jako v pohádce. **O ČEM SE NEMLUVÍ:** Ágra proslula jako sídlo nejlepších cvičitelů holubů v Indii. Pokud při východu slunce vylezete na střešinu, naskytne se vám neobyčejná podívaná: vzduchem se prohání hejna holubů, která ve formacích zahýbají, klesají a zase stoupají na pokyn mužů mávajících dřevěnou hůlkou. Chcete-li s nějakým cvičitelem promluvit, ubytujte se v penzionu Shah Jahan. Jeho ředitel se zná osobně s mistrem oboru, který se pyšní titulem „barra kabúta baz“, tedy „velký milovník holubů“.

Džajpur aneb na hurá nákupy!

Nejlepší (a údajně nejlevnější) suvenýry z Indie nakoupíte v Džajpuru, který spolu s Ágrou a Dillím tvoří takzvaný „Zlatý trojúhelník“, jež v Indii absolvuje takřka každý turista. A je pravda, že v rámci těchto měst je v Džajpuru nejlevněji. Proslulé jsou zdejší textilní manufaktury, do kterých budete dozajista pozvána na „prohlídku“. Poté, co si techniku potiskování látky dřevěnými „razítky“ namočenými v barvě vlastnoručně vyzkoušíte, však přijde na řadu tvrdý byznys. Velkolepá přehlídka sárí, sukní, halenek, dek i povlečení na polštáře v nejpestřejších barvách má jediný cíl: donutit vás, abyste si něco koupila. Nicméně až budete odcházet s plným batohem a prázdnou peněženkou, budiž vám útěchou, že váš nový šatník je kolorován stoprocentně přírodními barvami: zelená má být ze špenátu, modrá z indiga a červená z růžových květů.

Mezi nejznámější pamětihodnosti Džajpuru patří Palác větrů (Havá Mahal) a Růžové město, kde si můžete dopřát procházku na snad jediné pěší zóně v Indii. Za návštěvu stojí také asi deset kilometrů vzdálená rádzpútská pevnost Ámbér, připomínající palác z pohádek tisíce a jedné noci.

O ČEM SE NEMLUVÍ: V Džajpuru je od poloviny 18. století observatoř pod širým nebem, která sestává z osmnácti „staveb“ geometrických tvarů, které je možné použít k odečítání času, zjištění polohy vesmírných těles, předpovědi síly monzunu apod. Observatoř se jmenuje Džantar Mantar, což v překladu znamená „kouzelné přístroje“.

Váránasí – pohřebiště celého vesmíru

Chcete-li dojít mókši („hinduistická nirvána“) a nevádí vám při tom přebrodit pár páchnoucích kaluží, dělit se o ulici s kravami (v Indii posvátnými) a co chvíli minout smuteční průvod s mrtvolou na nosítkách plných květů, navštivte Váránasí při březích posvátné řeky Gangy. Má to jediný háček: abyste dosáhla blaženého stavu, budete tu muset umřít. Ale konec vtipů. Toto město, jehož náboženské tradice sahají až do 6. století před naším letopočtem, je skutečně vyhledáváno starými a nemocnými lidmi, kteří sem přicházejí zemřít ve víře, že pak bude jejich duše spasena. Ve Váránasí se nachází krematorium s věčným ohněm, kde denně pálí stovky lidí. Pohřeb má svá pravidla: mrtvý se podrobí poslední koupeli v Ganze, poté je uložen na ohniště a to je zapáleno konkrétním příslušníkem rodiny (např. když zemře otec, ujme se této povinnosti nejstarší syn). Při celém obřadu se nesmí plakat, protože slzy prý duši nebožtíka brání v cestě do nebe. Hinduisté věří, že Váránasí je velké pohřebiště, kde se spalují těla z celého vesmíru.

Značný podíl na posvátnosti města má řeka Ganga, která jím protéká. Její kakaově hnědé vody, znečištěné těžkými kovy z továren i lidskými mrtvolami (například těhotné ženy a lidé, kteří zemřeli na lepru, nemohou být podle tradic spáleni a jsou do vody pohřbeni bez kremace), jsou považovány za elixír života. Poutníci ze široka daleka se v nich koupají, někteří se dokonce neváhají napít, a vůbec nevádí, že o kousek dál se v téže Ganze pere špinavé prádlo. Voda nemůže být z náboženských důvodů chemicky čištěna (ztratila by pak prý své zázračné účinky), zato je náležitě uctívána. Každý večer se na počest „Matky Gangy“ koná ve Váránasí velká slavnost se svíčkami, barevnými květinami, planoucími ohni a vonnými tyčinkami.

O ČEM SE NEMLUVÍ: Krematorium si těžko prohlédnete bez toho, aniž by vás nějaká stařena, čekající na smrt, požádala o almužnu. Umírající lidé zde vybírají peníze na dřevo, na kterém budou spáleni. Vzhledem k tomu, s jakými částkami se spokojí ostatní žebráci (za asi 10 Kč takřka padají k nohám), se jedná o závratné sumy (100 Kč je považováno za absolutní minimum). Údajně si však tímto dobrým skutkem nebyvale vylepšíte karmu.

Šrínagar – „indické Benátky“

Ne nadarmo je šrinagarské letiště opatřeno cedulí, jež hrdě hlásí: „Vítejte v ráji!“ Toto neskutečně romantické město se z poloviny rozkládá na vodní hladině obrovského jezera Dál. Stovky dřevěných hausbótů mají na svědomí Britové, kteří zde nemohli na půdě stavět nemovitosti, tak problém vyřešili vskutku šalamounsky. Mezi domky na vodě, oddělené koberci leknínů, se cestuje v šikarách, bárkách vystlaných pestrými polštáři. Jezero je neoficiálně rozděleno na dvě části: turistickou s bohatě vyřezávanými hausbóty, jejichž interiéry připomínají honosné zámky, a „domorodou“, sestávající ze skrovných domků, kolem nichž je navršena půda, na níž se pěstují vodomilné plodiny. Romantické kulisy tvoří místu zalesněné velehory.

O ČEM SE NEMLUVÍ: Šrínagar leží v Kašmíru, z čehož pro turisty vyplývají dvě věci: na ulicích co chvíli narazíte na ozbrojeného vojáka a je tu poměrně levně (po pohraničních střezech s Pákistánci se sem totiž cizinci zrovna nehrnou).

Léh aneb kde končí civilizace

Výspou indického severu je Léh, hlavní město Ladakhu, jež je světu znám jako „Malý Tibet“. Věčně zasněžené svahy horských velikánů, pestrobarevné modlitební praporky třepetající se ve větru, přeslazený čaj, usměvaví šikmoocí domorodci i všudypřítomné citáty dalajlámy utvářejí autentickou tvář města, která je však stále necitelněji hyzděna neonovými reklamami na Coca-colu a agresivními nabídkami všelijakých agentur zprostředkujících trekking, raftování nebo horolezecké expedice.

Naprostá většina turistů má Léh za vstupní bránu do Himálaje. Chystáte-li se vypravit na trek, nosiče si nejspíše nejraději najmete právě tady. Chcete-li se zde „jenom“ kochat úžasnou orientální atmosférou, vonící Tibetem a chutnající po drsném životě v horách, neodpusťte si alespoň vyškrábat se ke sněhobílé stěpě Šanti (3 660 m n. m.) z roku 1983, kterou otevřela Jeho Svátost dalajláma. Svatostánek je pomalován pestrými výjevy z Buddhova života a pokud se sem vydáte navečer, uvidíte tradiční modlitbu doprovázenou monotónním bubnováním.

O ČEM SE NEMLUVÍ: Obchody v Léhu jsou plné zajímavého oblečení z teplé vlny a pravého kašmíru (však je „za rohem“!). Z nepřeberné nabídky čepic, šál, šátků, rukavic a huňatých svetrů budou nadšeny především milovnice pestrých barev.

Bud'te v Indii IN!

Navlékněte sári! Ten dlouhý hadr, který indickým ženám slouží zároveň jako šaty, pokrývka hlavy, taška i utěrka, se jmenuje sári. Jedná se o jeden dlouhý pruh látky, který se nosí zachycený za sukni a omotaný kolem těla. Indické ženy mají v oblibě blyštivé ozdoby: několik náušnic v každém uchu, propíchnutý nos a bezpočet náramků a řetízků kolem krku, rukou i nohou. **NÁŠ TIP:** Nejrůznější sári už od pár stovek korun za kus si můžete objednat na www.sari.cz!

Pochutnejte si na zelenině! Indové jsou z náboženských důvodů často vegetariáni, takže je jejich strava zdravá, plná zeleniny, ovoce a luštěnin. Díky používání exotického koření je indická kuchyně velmi rozmanitá a chutná; setkáte se například s koriandrem, šafránem, kurkumou nebo chilli papričkami. Určitě ochutnejte národní pokrm dál, kaši z čočky či hrachu. **NÁŠ TIP:** Exotické pokrmy připravované kuchaři z Orientu můžete ochutnat například v indické restauraci Taj Mahal v centru Prahy (www.tajmahal.cz)!

Praktikujte jógu! Nejznámější indické cvičení nejen že protahuje tělo, ale má především povznést duši. Cestou jógy je prý možné překonat vlastní nepravé ego a dojít osvícení. Historie této filozofie sahá stovky let před náš letopočet. **NÁŠ TIP:** Vše o józe včetně výpisu kurzů v Česku naleznete na www.joga.cz!

text a foto: Michaela „Mysha“ Košťálová